

NIONDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA NONAE

Luk 16: 10–17. Predikan av Lars Borgström

Jesus talade till sina lärjungar strax före det att Han begav sig till Jerusalem för att överlämnas åt hedningarna (Luk. 18:32) och korsfästas. Han talade med dem om mycket viktiga saker. Han manade de sina att vara trogna förvaltare, att vara vakna och redo för Hans återkomst.

Jesus hade gett en märklig liknelse där Han ställde fram en ohederlig förvaltare som ett föredöme. Det var naturligtvis inte fiffelarens lurendrejeri som var föredömligt, utan hans framförhållning och målmedvetenhet, ja att han var så angelägen i det han gjorde. Tyvärr är inte ljusets barn lika kloka då det gäller det som hör Guds rike till som världens barn då det gäller det som hör denna värld till (Luk. 16:8).

Hur som helst går Jesus sedan vidare och talar om förvaltarskap av både det jordiska och det andliga. Han framhåller vikten av trohet på båda dessa områden. Detta ger oss anledning att i denna predikan tala om det jordiska och det andliga förvaltarskapet. Först något om att

JESUS TAR DET MYCKET NOGA MED VÅRT FÖRVALTANDE AV DE JORDISKA GÅVORNA

Trots att denna värld är en fallen värld är den ändå Guds skapelse och fortfarande bär den spår av sitt ursprungliga tillstånd, det som den hade på skapelsens morgon, då Herren Gud såg att Hans verk var mycket gott (1 Mos. 1: 31). Det var innan synden och döden gjorde sitt inträde i världen genom den ondes list, han som kallas den gamle ormen. Och fortfarande förser Gud oss dagligen med allehanda gott. Luther skriver i sin lilla katekes:

Jag tror, att Gud har skapat mig och alla varelser, gett mig kropp och själ, ögon, öron och alla lemmar, förnuft och alla sinnen och att han ännu uppehåller sin skapelse. Dessutom försörjer han mig rikligen och dagligen med kläder och föda, hus och hem och med allt det som jag behöver till livets uppehälle, samt skyddar och bevarar mig för skada, farlighet och allt ont; och allt detta av sin blotta nåd och faderliga godhet utan all min förtjänst eller värdighet; för allt detta bör jag tacka och lova, lyda och tjäna honom. Det är visst och sant.

(1:a trosartikelns förklaring)

Allt detta skall vi ta vara på. Det är Guds goda gåvor till oss. Men allt är egentligen bara till låns. Vi är skyldiga att förvalta detta goda så att det blir våra medmänniskor till godo. Skaparen är rättvis och rättfärdig. All jordens rikedomar skulle, om de fördelades rättvist, räcka åt alla. Olyckan är att människan är fallen i synd och genom vårt avfall från Gud har det uppstått förtryck, utsugning, fattigdom och t.o.m. svält ibland oss. P.g.a. vår syndfulla egoism försöker var och en skaffa sig en så stor del av kakan som möjligt. Följden blir en allas strid mot alla, hård konkurrens i stället för samarbete och hjälpsamhet. Det gäller att skaffa sig "Lebensraum", livsrum. Fastän det i vår tid talas mycket om medmänsklighet och det även utträttas en del, så är ändå den dominerande inställningen innerst inne hos de flesta människor att se till sitt eget i första hand, även om det skulle vara på andras bekostnad. Var och en är sig själv närmast.

Men en kristen människa skall inte ta del av denna världs väsende utan istället försöka att motverka det onda. Det kan man göra t.ex. genom att med de medel Gud har anförtrott stödja uppbyggande arbete på olika platser i tredje världen, att hjälpa utsatta i sitt närområde, stärka de svaga och visa generositet, vänlighet och hjälpsamhet gentemot alla människor.

Vid Människosönens dom kommer Han att säga till människorna på sin högra sida: "*Kom, ni min Faders välsignade, och ta i besittning det rike som stått färdigt åt er från världens begynnelse. Ty jag var hungrig och ni gav mig att äta. Jag var törstig och ni gav mig att dricka. Jag var främling och ni tog emot mig. Jag var naken och ni klädde mig. Jag var sjuk och ni besökte mig. Jag var i fångelse och ni kom till mig*" (Matt. 25: 34-36). Vid de saliga människornas förvånade reaktion "När gjorde vi dig detta?" (v. 37-39) kommer Jesus att svara: "*Amen säger jag er: Allt vad ni har gjort för en av dessa mina minsta bröder, det har ni gjort mot mig*" (v. 40). Här skall visserligen tilläggas att Jesus på detta ställe i första hand talar om hur man bemött kristna, Jesu "minsta bröder". Men kravet på nästankärlek stannar inte där, utan sträcker sig till alla människor, ja t.o.m. till fienderna (Luk. 6:27, 35).

Jesus tar det alltså mycket noga med hur vi behandlar våra medmänniskor. Hur vårt handlingsätt har varit kommer att avslöjas på den stora räkenskapens dag, då Jesus skiljer människorna åt i två skaror: fåren till höger och getterna, som visas bort till den eviga förbannelsen, till vänster.

De goda gärningar som de saliga har utfört meriterar dem inte för Himmelriket. Nej, Guds rike kan bara tas emot i nåd genom botfärdig tro. De goda gärningar som Jesus vid domen kommer att omnämna är bara följdverkningarna av att de saliga människorna hade förstått och trott evangeliet, *"den sanna rikedom"* (Luk. 16:11).

Gud har alltså satt oss att förvalta denna vår jord, som är Herrens och erbjuder oss så mycket gott, så många gåvor. Men Han vill också anförtro oss den sanna rikedom, det heliga evangeliet "som en gång för alla har överlämnats åt de heliga" (Jud. v. 3). Detta skall vi kämpa för och föra vidare oförvanskat till nästkommande generationer. Vi säger därför i predikans andra och avslutande del att

JESUS TAR DET MYCKET NOGA MED VÅRT FÖRVALTANDE AV DE ANDLIGA GÅVORNA

"Som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter skall man alltså betrakta oss" (1 Kor. 4: 1) säger Paulus om sig själv och de andra apostlarna och i förlängningen även om oss präster som idag har att förkunna Guds hemligheter. Men också var och en kristen är kallad att vara ett evangeliets vittne inför sina medmänniskor, i såväl ord som gärningar, tal som leverne. *"Ett heligt prästerskap"* (1 Petr. 2: 5) är de kristnas skara, *"ett utvalt släkte, ett konungligt prästerskap, ett heligt folk, ett Guds eget folk, för att förkunna Hans väldiga gärningar, Han som har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus"* (1 Petr. 2: 9).

Vad är det då vi skall vittna om, vad skall vi berätta för människorna, vilka av Guds gärningar skall vi förkunna? Alltsammans, *bela* Guds rådslut! Låt oss gå tillbaka långt bak i Gudsfolkets historia, till erövringen av Kanaans land under Josuas ledning. Efter att ha besegrat Ai byggde Josua ett altare på berget Ebal. Där offrade man brännoffer åt Herren och slaktade gemenskapsoffer. Sedan läser vi: *"Därefter läste han upp alla lagens ord, välsignelsen och förbannelsen, allt så som det var skrivet i lagboken. Inte ett ord av allt det som Mose hade befallt underlät Josua att läsa upp inför Israels hela församling med kvinnor och barn och de främlingar som följde dem"* (8:34-35). *Allt* lästes upp, inte bara välsignelsen utan också förbannelsen. Ve den predikant idag som inte förkunnar Guds vrede över synden och bestraffning av den! Ve den predikant som bara predikar kärlek och välsignelse!

Det är lätt att förstå varför många predikanter gör på detta sätt. Läran om den eviga fördömsen är verkligen förskräckande. Trösten för oss är, att det är nu, i *nådens* tid som vi möter den. Avsikten med att den i Bibeln framställs för oss är, att vi skall bli räddade. Gud vill, att alla människor skall bli frälsta (1 Tim. 2:4). Han vill inte, att någon skall gå förlorad (2 Petr. 3:9). Han har inte lust till den ogudaktiges död (Hes. 33:11). Människor anser som bekant ofta, att de förkunnare är mest barmhärtiga och kärleksfulla, som förnekar den eviga fördömsen. Men vad skulle det vara för mening med att få sagt till sig, att det inte finns något helvete, om man ändå är på väg emot det? Det måste ju då vara mycket bättre att i tid få reda på sakernas verkliga förhållande. Jesus har för övrigt låtit oss veta, att det aldrig är av kärlek till vare sig Gud eller människor som villolärarna förfalskar Guds ord. Det gör de istället av egenkärlek, för att vinna människors uppskattning. Jesus säger i Joh. 7:18: *"Den som talar av sig själv söker sin egen ära, men den som söker Hans ära som sänt honom, han talar sanning, och ingen orättfärdighet finns i honom."*

Det grekiska verbet *keryssein*, som i Nya testamentet blivit översatt med "predika" eller "förkunna", hör samman med substantivet *keryx*, som betyder härold. Vilken uppgift hade en kejserlig härold, när han kom till en stad? Uppgiften bestod absolut inte i att presentera någon egen filosofi, utan uppdraget innebar, att härolden skulle kungöra för folket, vad som stod i den kejserliga skrivelse han medförde, utan att lägga något till eller dra ifrån något. Så är också enligt Nya testamentet uppgiften för Guds Ords förkunnare att frambära Herrens Ord oförfalskat. Jesus har själv troget framburit budskapet från sin Fader, och Han vill, att lärjungarna troget skall frambära *Hans* budskap som sänt *dem*.

Endast evangeliet kan frälsa oss, därför är det så evighetsviktigt att vi förvaltar de andliga gåvorna på ett troget sätt. Där inte Guds lag förkunnas väcks ingen syndakänedom och människorna somnar in och dör i sin synd, och där inte evangeliet predikas kan ingen människa födas på nytt till evigt liv. Evangeliet bjuder alla syndare att komma till Jesus och bli fullständigt tvättade rena i Hans blod, vad de än har gjort sig skyldiga till. *"Kom"*, säger Guds Ord, *"den som törstar må komma. Ja, den som vill, må ta emot livets vatten för intet"* (Upp. 22:17)-

Amen.